

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครศรีธรรมราช ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

๑. เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

“เกษตรกรเข้มแข็ง พึ่งพาตนเองได้อย่างพอเพียง สู่การผลิตเกษตรมูลค่าสูง”

๒. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- ๒.๑ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมด้านการเกษตรของจังหวัดเพิ่มขึ้น/ร้อยละ ๒.๐ ต่อปี
- ๒.๒ พื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนได้รับการพัฒนา/๕,๐๐๐ ไร่ต่อปี
- ๒.๓ พื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการระบบชลประทานเพิ่มขึ้น /๔๙,๐๐๐ ไร่ ภายในปี ๒๕๗๐
- ๒.๔ แปลง/ฟาร์มที่ได้รับการเตรียมความพร้อมและผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP/ร้อยละ ๘๐ ต่อปี
- ๒.๕ ผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม/๑ ผลิตภัณฑ์ต่อปี
- ๒.๖ แหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตรที่ได้รับการพัฒนา/๒ แห่งต่อปี

๓. ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

เป้าหมาย

๑. เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพสู่การเป็น Smart Farmer/ Young Smart Farmer
๒. สถาบันเกษตรกรมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์กร (การบริหารจัดการธรรมาภิบาล/การควบคุมภายใน)
๓. การส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการด้านการตลาด การเชื่อมโยง เครือข่าย/คลัสเตอร์มีความเข้มแข็ง
๔. สถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็ง
๕. สถาบันเกษตรกรดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้ปริมาณธุรกิจ เพิ่มขึ้น
๖. การส่งเสริมการออม

- ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย**
๑. จำนวนที่เพิ่มขึ้นของเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาเป็น Smart Farmer
 ๒. ร้อยละประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์กรของสถาบันเกษตรกร (การบริหารจัดการธรรมาภิบาล/การควบคุมภายใน)
 ๓. จำนวนการส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการด้านการตลาด การเชื่อมโยง เครือข่าย/คลัสเตอร์ (แห่ง)
 ๔. จำนวนสถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็งเพิ่มขึ้น
 ๕. สถาบันเกษตรกร ที่มีสถานการณ์ดำเนินกิจการมีอัตราขยายตัวของปริมาณ ธุรกิจเพิ่มขึ้นจากปีก่อน
 ๖. สถาบันเกษตรกรมีอัตราส่วนเงินออมของสมาชิกต่อหนี้สินเพิ่มขึ้นจากปีก่อน
- แนวทางการพัฒนา**
๑. พัฒนาองค์ความรู้ และสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่เข้าสู่ภาคการเกษตรอย่างมืออาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 ๒. พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Smart Farmer/Young Smart Farmer
 ๓. พัฒนาเกษตรกร เครือข่ายเกษตรกร สถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง
 ๔. ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร สถาบันเกษตรกรทำการเกษตรแบบกลุ่ม การผลิต
 ๕. พัฒนาขีดความสามารถของเกษตรกรในการรับมือกับความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและโรคอุบัติใหม่
 ๖. จัดการที่ดินทำกิน การเข้าถึงแหล่งทุน และการแก้ไขปัญหาหนี้สินการเกษตร
 ๗. พัฒนายกระดับขึ้นสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้ไปสู่ระดับที่ดีขึ้น)
 ๘. พัฒนาการเชื่อมโยงเครือข่าย เพื่อส่งเสริมปริมาณธุรกิจ
 ๙. ส่งเสริมสมาชิกสหกรณ์มีอัตราเงินออมต่อหนี้สินในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น
 ๑๐. การส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการองค์กร (ธรรมาภิบาล/ควบคุมภายใน)
- โครงการสำคัญ**
๑. โครงการพัฒนาหมอดินอาสาและหมอดินน้อย
 ๒. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งตามศักยภาพ
 ๓. โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
 ๔. โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร
 ๕. โครงการประมงโรงเรียนต้นแบบในจังหวัดนครศรีธรรมราช
 ๗. โครงการยกระดับศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่และผู้ประกอบการ/วิสาหกิจชุมชน ในการผลิตสินค้า
 ๘. โครงการเสริมสร้างการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อการจัดการเศรษฐกิจระดับครัวเรือน
 ๙. โครงการส่งเสริมการพัฒนาอาชีพเกษตรกร
 ๑๐. โครงการยกระดับความเข้มแข็งของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมูลค่าสินค้าเกษตร

เป้าหมาย

๑. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
๒. สินค้าเกษตรอัตลักษณ์ สินค้าเกษตรพื้นถิ่น และสินค้าเศรษฐกิจใหม่ ได้รับการยกระดับให้มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น
๓. ช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรคุณภาพเพิ่มขึ้น
๔. สินค้าเกษตรและอาหารได้รับการรับรองมาตรฐานความปลอดภัยเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของสินค้าเกษตรที่มีการวางแผนการบริหารจัดการการผลิต และการตลาด
๒. จำนวนความร่วมมือของส่วนราชการ สถาบันการศึกษา และภาคเอกชนในการขับเคลื่อนการผลิต/การตลาดสินค้าเกษตร
๓. จำนวนของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ สินค้าเกษตรพื้นถิ่น และสินค้าเศรษฐกิจใหม่ที่ได้รับการพัฒนา
๔. ระดับความสำเร็จในการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรคุณภาพ
๕. ร้อยละของแปลง/ฟาร์ม ที่ได้รับการเตรียมความพร้อมและผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP
๖. ร้อยละของรายได้เฉลี่ยที่เพิ่มขึ้นของเกษตรกรที่ร่วมโครงการสำคัญตามนโยบาย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๗. ร้อยละแหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตรที่ได้รับการพัฒนา
๘. จำนวนที่เพิ่มขึ้นของการทำการเกษตรแบบพันธะสัญญา (Contract farming) และ MOU

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมเกษตรกรรวมกลุ่มผลิตและทำเกษตรแปลงใหญ่
๒. สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง
๓. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ สินค้าเกษตรพื้นถิ่น และสินค้าเศรษฐกิจใหม่อย่างครบวงจรตลอดห่วงโซ่การผลิต
๔. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารให้มีความปลอดภัย และได้มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
๕. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตร และกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์ของเกษตรกร/ชุมชน ให้ได้มาตรฐานเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า

โครงการสำคัญ

๖. ส่งเสริมการผลิตไม้ผลนอกฤดูเพื่อเพิ่มศักยภาพการตลาด
ทั้งเกรดพรีเมียมและเกรดรอง
๗. ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรให้ผลิตตามความต้องการของตลาดภายใต้
แนวคิดตลาดนำการผลิต
๑. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน
คุณภาพ และปลอดภัย
๒. โครงการยกระดับและสร้างมูลค่าสินค้า GI/อัตลักษณ์
๓. โครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และ
ธุรกิจชุมชน
๔. โครงการพัฒนาที่ดินและองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการระบบ
ส่งเสริมแบบแปลงใหญ่
๕. โครงการพัฒนาศักยภาพการแปรรูปสินค้าเกษตร การพัฒนาผลิตภัณฑ์และ
บรรจุภัณฑ์ของกลุ่มองค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน
๖. โครงการมหรรมสินค้าเกษตรและของดีเมืองนคร
๗. โครงการศูนย์อาหารลดต้นทุนเพิ่มประสิทธิภาพและมาตรฐานเพื่อ
การส่งออก
๘. โครงการนวัตกรรมเพื่อการเพิ่มมูลค่าสัตว์เศรษฐกิจ
๙. โครงการยกระดับการเลี้ยงปศุสัตว์ของเกษตรกร
จังหวัดนครศรีธรรมราช ตลอดห่วงโซ่การผลิต

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน

ภาคเกษตร

เป้าหมาย

๑. มีฐานข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่เป็นระบบ (Big Data)
๒. นำงานวิจัยและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับพื้นที่ขยายผลสู่เกษตรกร

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. ระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการข้อมูลการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด
๒. ร้อยละของงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่มีการพัฒนาและขยายผลไปสู่การปฏิบัติ

แนวทางการพัฒนา

๑. บริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเกษตร ให้ทุกภาคส่วนเข้าถึงและนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว
๒. บูรณาการสถาบันการศึกษาและเครือข่ายในพื้นที่เพื่อนำงานวิจัยและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับพื้นที่ขยายผลสู่เกษตรกร

โครงการสำคัญ

๑. โครงการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร
๒. โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้ ภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปี
๓. โครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์
๔. โครงการขยายผลการใช้ประโยชน์จากวัตถุดิบเหลือใช้จากการประมง

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

เป้าหมาย

๑. ยกระดับการพัฒนาธุรกิจเกษตรภายใต้แนวคิด BCG Model
๒. ผลิตินค้าเกษตรตามความเหมาะสมของพื้นที่ (Zoning by Agri- Map)
๓. โครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตรได้รับการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. จำนวนพื้นที่ของเกษตรกรที่ใช้สารอินทรีย์แทนการใช้สารเคมีทางการเกษตร (ไร่)
๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่เกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์
๓. จำนวนพื้นที่เกษตรกรที่ได้รับการอนุรักษ์ พื้นฟู ปรับปรุงบำรุงดิน (ไร่)
๔. จำนวนพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จากแหล่งน้ำชลประทาน (ไร่)
๕. จำนวนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรที่เพิ่มขึ้น (แห่ง)
๖. จำนวนพื้นที่ที่มีการปรับเปลี่ยนตาม Zoning by Agri-Map (ไร่)

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมการทำเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๒. ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์แทนการใช้สารเคมีทางการเกษตร
๓. ปรับปรุง ฟันฟู และอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร
๔. ขยายพื้นที่ชลประทานให้ครอบคลุมพื้นที่เกษตรกรรม
๕. เพิ่มและบำรุงรักษาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
๖. ส่งเสริมและสนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิตตามศักยภาพและความเหมาะสมของพื้นที่ (Zoning by Agri-Map)

โครงการสำคัญ

๑. ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
๒. การพัฒนาที่ดินในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
๓. โครงการปรับปรุงคุณภาพดิน
๔. โครงการฟันฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
๕. โครงการการพัฒนาที่ดินพื้นที่เฉพาะ
๖. โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
๗. โครงการป้องกันผลกระทบจากภาวะโลกร้อน
๘. โครงการพัฒนาศักยภาพด้านการประมง
๙. โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยผสมใช้เองในสถาบันเกษตรกร
๑๐. โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)
๑๑. การพัฒนาที่ดินในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
๑๒. โครงการปรับปรุงคลองระบายน้ำ
๑๓. โครงการขุดลอกคลอง
๑๔. โครงการจัดระบบน้ำโครงการชลประทาน
๑๕. โครงการขุดลอกตะกอนคลองส่งน้ำ
๑๖. โครงการกำจัดวัชพืชคลองระบายน้ำ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ : พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

เป้าหมาย

๑. สร้างความร่วมมือการบูรณาการขององค์กร/ภาคีเครือข่าย
๒. บุคลากรได้รับการพัฒนาสมรรถนะสู่ Smart Officer
๓. กลไกการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานมีเอกภาพและมีคุณภาพ

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. ระดับความสำเร็จของความร่วมมือปฏิบัติงานในพื้นที่
๒. ระดับความสำเร็จในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรเป็น Smart Officer
๓. ระดับความสำเร็จของการบูรณาการหน่วยงานทุกภาคส่วน
๔. ร้อยละความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้เสียจากการบูรณาการงานในพื้นที่

แนวทางการพัฒนา

๑. สร้างความร่วมมือกับส่วนราชการ สถาบันการศึกษา เอกชน และภาคีที่เกี่ยวข้อง
๒. พัฒนาบุคลากรการเกษตรภาครัฐให้พร้อมอาชีพ ทั้งด้านการผลิต และการตลาด
๓. สนับสนุนการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานในรูปแบบคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง (SCP และ อ.พ.ก.)
๔. การพัฒนาระบบบริหารจัดการเตรียมความพร้อมในภาวะวิกฤต และการเตือนภัย

โครงการสำคัญ

๑. การพัฒนาศักยภาพงานวิชาการเกษตร
๒. การประชุมสัมมนาสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานเพื่อสนองพระราชดำริ
๓. การจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปีงบประมาณ (การพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้)